

Verbaasd over het opportunisme in de sector

Roelof Bosma: de man die de Nederlandse kunstgraswereld op de knieën dwong

Het lijkt inmiddels een gelopen race: SBR-ingestrooide velden lijken tot het verleden te gaan behoren. Wat allerlei eerdere berichten niet voor elkaar kregen, lukte Zembla in amper dertig minuten. Hoe kijkt onderzoeksjournalist Roelof Bosma van Zembla terug op het resultaat?

Auteur: Hein van Iersel

We kennen allemaal het verhaal. Op 5 oktober 2016 zond Zembla een aflevering uit over kunstgras. De vraag: is er een verband tussen de gerecyclede autobanden die als infill op de velden worden gebruikt en het vóórkomen van kanker? De uitzending sloeg in als een bom, hoewel feitelijk alleen werd aangetoond dat er vraagtekens te zetten zijn bij het toxicologisch onderzoek naar de relatie tussen kanker en SBR-rubber. Het effect van

de uitzending werd nog eens versterkt door een programma van de NOS, waarin toxicoloog Martin van den Berg zegt dat SBR-rubber weliswaar voldoet aan de technische industriestandaard, maar dat dit weinig zegt over het risico. Volgens Van den Berg zou dit rubber beoordeeld moeten worden aan de hand van de veel strengere consumentenstandaard. Het verschil tussen de consumentenstandaard en de industriestandaard is *grosso modo* een factor

duizend. De meeste deskundigen in de branche zijn van mening dat SBR nu tien tot honderd keer de hoeveelheid schadelijke stoffen bevat volgens de consumentenstandaard.

Hoe kijkt Roelof Bosma nu terug op de uitzending, en vooral: hoe kijkt hij naar de sector?

'Ik heb natuurlijk vaker uitzendingen gemaakt die voor ophef zorgden, bijvoorbeeld over de baby-

3 min. leestijd

handel en over tbs-inrichting De Rooyse Wissel. Het verschil met de uitzending over kunstgras is dat dit iedereen raakt. Iedereen kent wel iemand die op kunstgras voetbalt. En als je voetbalt, kun je dit ook niet vermijden. Je kunt beslissen om niet te roken, maar je kunt als voetballer eigenlijk niet beslissen dat je bij een uitwedstrijd niet op kunstgras wilt spelen.'

'Door dit zo massaal en ondoordacht te doen, loop je de kans in een tweede infill debacle te belanden'

Evengoed is ook voor Bosma het effect ongekend. Bosma verbaasd zich in dit verband vooral over het opportunisme van de sector: 'Misschien ben ik te idealistisch, maar ik kan niet snappen dat een sector die eerst massaal SBR-velden heeft geadviseerd en geïnstalleerd nu massaal overstapt op de alternatieven. Dat aannemers die eerst volledig voor SBR gingen, nu even makkelijk overstappen

op alternatieven zoals kurk.' Bosma waarschuwt de branche zelfs: 'Door dit zo massaal en ondoordacht te doen, loop je de kans in een tweede infill debacle te belanden.'

'Ik verbaas mij ook enorm over de vele telefoontjes en mailtjes die wij krijgen van leveranciers, met de vraag of wij de volgende keer een van hun producten willen meenemen in het programma. Je moet toch snappen dat dat zo niet werkt? Wij zijn strikt onafhankelijk.'

En hoe kijkt hij naar de gemeentes?

'Wat je ziet, is dat bij gemeentes een schrikbarend gebrek aan kennis heerst, waardoor zij blind afgaan op de conclusies van hun adviseurs. Dat is logisch omdat zij over zo veel zaken moeten beslissen, maar als het vervolgens moeilijk wordt, blijken die adviseurs het ook niet te weten.' De lokale politiek kijkt volgens Bosma vooral naar het kortetermijnbelang van kunstgras. 'Wethouders maken goede sier met een kunstgrasmat. Terwijl niemand zich afvraagt of een kunstgrasveld echt wel nodig is. Ik schrok van de presentatie van Ben Demmer van de gemeente Borne tijdens het Nationaal Sportvelden Congres, dat er dure kunstgrasvelden worden aangelegd op plekken waar dat helemaal niet nodig is.'

INTERVIEW

Hoe waren de reacties van de sector?

'Van sommige partijen zoals het RIVM kregen we het compliment dat we een goed journalistiek onderzoek hebben verricht. Zelfs Genan, een groot internationaal opererend rubberrecyclingbedrijf, gaf ons een compliment over de uitzending, maar we hebben natuurlijk niet alleen maar vrienden gemaakt. Vooral de reactie van Vaco en Recybem heeft ons verbaasd en vond ik niet bijzonder professioneel. Zij proberen ons echt zwart te maken.'

Hoe sta jij in de Reach-discussie?

'Reach gaat uit van intensief huidcontact. Vaco en Recybem zijn van mening dat er geen sprake is van intensief huidcontact op een veld, maar ik hoor nu van ambtenaren van het ministerie dat zij zich niet gerealiseerd hebben hoe intensief het gebruik is. Ik ben zelf leider van een jeugdelftal en zie ook dat kinderen in de rust of als ze reserve staan op het veld zitten en spelen. Daarnaast worden veel kunstgrasvelden ook gebruikt voor bso (buitenschoolse opvang, red.). Het gebruik gaat dus veel verder dan alleen maar voetballen.'

Veel kritiek op jullie uitzending richt zich op het feit dat jullie je pijlen alleen maar op de ondeugdelijkheid van het Industox-onderzoek hebben gericht.

'Dat is niet terecht. Het klopt dat kritiek op het Industox-onderzoek belangrijk is in onze uitzending, maar het gaat wel om een onderzoek waar de industrie zelf constant naar verwijst, om aan te tonen dat er niets aan de hand is. We hadden daarnaast graag gemeentes aan het woord gelaten met een duidelijk verhaal over waarom zij voor SBR hebben gekozen, maar deze wilden niet reageren.'

Jij laat je eigen zoontje voetballen op kunstgras?

Ja, onze clubs heeft 4 velden, allemaal kunstgras met SBR. Ik denk niet dat je meteen ziek wordt van de korrels, maar ik wil niet dat hij langdurig blootgesteld wordt. Ik maak me zorgen over de gevolgen op lange termijn als hier de rest van z'n jeugd op speelt.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6353